

19. Фінанси, банківська справа, страхування.

УДК 338.46(075.8)

Єфанов В.А.

к.е.н., доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування
Сумський національний аграрний університет

Новикова А.А.

магістрант спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
ОПП «Фінанси, банківська справа та страхування»,
Сумський національний аграрний університет

УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СПРОМОЖНІСТЮ КОМУНАЛЬНОЇ УСТАНОВИ

Житлово-комунальне господарство є однією з найважливіших сфер сучасної соціально-економічної системи, в якій формуються багато параметрів якості життя населення та економічного потенціалу територіальних підсистем держави, що багато в чому визначають інвестиційну привабливість останніх. Однак довгі роки реформування ЖКГ не сприяли підвищенню ефективності його функціонування. У ньому не завершене формування ринкових відносин, залишається неефективною система управління, ознаками чого є незадовільне фінансове становище галузі, що породжується високими виробничими витратами, відсутністю серйозних стимулів зниження витрат і запровадження принципів конкурентного ринку. Неприйнятно високий рівень фізичного та морального зносу інженерної інфраструктури цієї сфери тягне за собою непродуктивні втрати енергії, води та інших видів матеріальних ресурсів, зростання незадоволеності споживачів якістю послуг, параметри яких дедалі більше відстають від потреб сучасного цивілізованого суспільства. Така ситуація входить у суперечність із об'єктивними причинами збільшення цін на житлово-комунальні послуги, що відбувається на тлі соціальних проблем, що викликаються випередженням темпу зростання витрат утримання житлово-

комунального господарства над збільшенням загальних доходів більшості категорій населення країни [2].

Надійне та ефективне функціонування фінансів сфери житлово-комунального господарства відіграє ключову роль у її реформуванні та подальшому розвитку, що потребує наукового підходу до виявлення та пошуку методів вирішення існуючих проблем, врахування специфіки її організації та функціонування, у тому числі інтересів зацікавлених сторін, що охоплюють собою практично все суспільство.

Зміст поняття фінансів сфери ЖКГ науковцями було визначено як фінансові відносини, що виникають у процесі формування та використання фінансових ресурсів житлово-комунальних організацій (підприємств) для забезпечення безперебійного обслуговування житлового фонду, надання якісних комунальних послуг та робіт з благоустрою міст та населених пунктів [3].

На сьогоднішній день провідною ланкою у системі фінансових відносин ЖКГ є організації, які здійснюють управління багатоквартирними будинками.

На сьогодні є вкрай актуальним запуск процесу адаптації до наших умов та запровадження на підприємствах (організаціях) ЖКГ європейського досвіду розвитку конкурентних відносин у житлово-комунальній сфері через три основні етапи розвитку:

- оборот - зростання прибутку;
- нові послуги та клієнти (зростання обороту - фіксований / скорочений прибуток);
- пакети послуг та тарифів (зростання обороту - зростання прибутку) [1].

Кожен із етапів є продовженням попереднього, тому відразу переходити на другий чи третій етапи, не пройшовши першого, неможливо. Такий алгоритм є, по суті, фундаментом та основною умовою розвитку житлово-комунального комплексу, що пропонує виживання підприємств на відкритому ринку, досягнення ними цілей отримання прибутку та закріплення своїх ринкових позицій. У ньому визначено особливості реалізації принципів комерційного розрахунку у створенні фінансів ЖКГ. Так, вимога господарської самостійності

підприємств ЖКГ є відносним принципом функціонування. Підприємства цієї сфери, будучи локальними монополіями, неспроможні обирати ні споживачів, ні постачальників палива та електроенергії. Комунальні послуги мають надаватися всім громадянам, які проживають у територіальній громаді, тому територія функціонування конкретного комунального підприємства має співпадати з її межами [1].

Фінансовий механізм житлово-комунального господарства є системою інструментів та методів акумуляції фінансових ресурсів, націленої на підвищення якості послуг, оптимізацію процедур, реалізацію функцій керуючих організацій, виробників, інвесторів та державних регуляторів діяльності цього сектора економіки.

При побудові фінансового механізму житлово-комунального господарства доцільно обмежитися метою, принципами та умовами діяльності організацій (підприємств). В сучасних ринкових умовах мета формування фінансового механізму ЖКГ, в першу чергу, повинна полягати в забезпеченні ефективного функціонування виробництва товарів (надання послуг) у сфері житлово-комунального комплексу. Що в свою чергу повинне призвести до поліпшення житлових умов, підвищення рівня утримання житлового фонду та забезпечення якості житлово-комунального обслуговування населення в цілому.

Список літератури

1. Бориславська О., Заверуха І., Захарченко Е., та ін. Децентралізація публічної влади: досвід європейських країн та перспективи України. Київ : ТОВ «Софія», 2012. 128 с.
2. Голодник Ю. А. Управління житлово-комунальним господарством: аспекти вдосконалення. *Порівняльно-аналітичне право*. 2019. № 1. С. 184–187.
3. Шаповаленко Д. О. Соціально-економічний механізм комплексного розвитку житлово-комунального господарства регіону : автореф. дис. канд. екон. наук : 08.00.05. Харківський національний університет міського господарства ім. О. М. Бекетова. Харків. 2016. 24 с.

Відомості про автора

- а) **прізвище, імя, по - батькові:** Єфанов Володимир Анатолійович
- б) **вчене звання:** доцент
- в) **науковий ступінь:** кандидат економічних наук
- г) **місце роботи:** СНАУ, кафедра фінансів
- д) **адреса для листування:** 40020, м. Суми, вул. Герасима Кондратьєва, 160, кафедра фінансів

Відомості про автора

- а) **прізвище, імя, по - батькові:** Новікова Анастасія Анатоліївна
- б) **місце навчання:** СНАУ, магістрант спеціальності “Фінанси, банківська справа та страхування”
- в) **адреса для листування:** 40020, м. Суми, вул. Герасима Кондратьєва, 160, кафедра фінансів.